

Valsts nodrošinātie atbalsta pasākumi daudzbērnu ģimenēm

http://www.lm.gov.lv/lv/index.php?option=com_content&view=article&id=81164

Daudzbērnu ģimene - ģimene, kuras aprūpē ir vismaz trīs bērni, to skaitā audžuģimenē ievietoti un aizbildnībā esoši bērni. Par daudzbērnu ģimenes bērnu uzskatāma arī pilngadīga persona, kas nav sasniegusi 24 gadu vecumu, ja tā iegūst vispārējo, profesionālo vai augstāko izglītību (Bērnu tiesību aizsardzības likuma 1.panta 16.punkts).

Šobrīd pieejamie valsts nodrošinātie atbalsta pasākumi ģimenēm, kuras aprūpē trīs un vairāk bērnus:

1. papildatvaļinājums (darba devējam ir pienākums piešķirt ikgadējo apmaksāto papildatvaļinājumu darbiniekiem, kuriem ir trīs un vairāk bērni vecumā līdz 16 gadiem; darba devējam ir pienākums izmaksāt darbiniekam vidējo izpeļņu par laiku, kad darbinieks atrodas šādā papildatvaļinājumā (Darba likuma 73.pants, 151.panta pirmās daļas 1.punkts));
2. transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa atvieglojums (daudzbērnu ģimene par vienu no tās īpašumā, turējumā vai valdījumā reģistrētu transportlīdzekli transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokli par attiecīgo kalendāro gadu maksā 50 procentu apmērā (Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likuma 7.panta piektā daļa));
3. tiesības uz vecuma pensiju piecus gadus pirms likumā noteiktā pensijas vecuma sasniegšanas (bērna vecākam vai aizbildnim, kuru apdrošināšanas stāžs nav mazāks par 25 gadiem, kurš laika periodā, līdz bērns sasniedzis 18 gadu vecumu, ne mazāk kā astoņus gadus ir aprūpējis piecus vai vairāk bērnus vai bērnu, kurš normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā vismaz astoņus gadus ir bijis atzīts par bērnu ar invaliditāti. Šādu tiesību nav personai, kurai atņemtas aprūpes vai aizgādības tiesības vai kura atcelta no aizbildņa pienākumu pildīšanas nekārtīgas šo pienākumu izpildīšanas dēļ (likuma „Par valsts pensijām” 11.panta ceturrtā daļa.));
4. tiesības uz samazinātu nekustamā īpašuma nodokli (nekustamā īpašuma nodokļa summa ir samazināma par 50 procentiem no aprēķinātās nodokļa summas, bet ne vairāk par 500 eiro, par dzīvojamām mājām neatkarīgi no tā, vai tās ir vai nav sadalītas dzīvokļu īpašumos, dzīvojamo māju daļām, telpu grupām nedzīvojamās ēkās, kuru funkcionālā izmantošana ir dzīvošana, un tām piekritīgo zemi personai, ja šai personai (pašai vai kopā ar laulāto) vai tās laulātajam taksācijas gada 1. janvārī ir trīs vai vairāk bērni vecumā līdz 18 gadiem (arī aizbildnībā esoši vai audžuģimenē ievietoti bērni) vai bērni līdz 24 gadu vecumam, kuri iegūst vispārējo, profesionālo vai augstāko izglītību, un ja personai vai tās laulātajam šajā objektā ir deklarētā dzīvesvieta kopā ar vismaz trim no minētajiem bērniem. Minētos atvieglojumus piemēro arī gadījumā, ja nekustamā īpašuma īpašnieks vai tiesiskais valdītājs ir kāds no šajā panta daļā minētajiem bērniem vai personas vai tās laulātā pirmās pakāpes augšupējais radnieks, kuram šajā objektā ir deklarētā dzīvesvieta (likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli ” 5.panta 21 daļa));
5. tiesības saņemt braukšanas maksas atvieglojumus - daudzbērnu ģimenes locekļiem, uzrādot Latvijas Goda ģimenes apliecību "3+ Ģimenes karte" , 50 % apmērā no brauciena biļetes pilnas cenas un 40 % apmērā no abonementa biļetes cenas, izmantojot sabiedrisko transportlīdzekli, kas pārvadā pasažierus reģionālās nozīmes maršrutā.
 - Daudzbērnu ģimenes locekļiem, kas apmeklē vispārējās pamatizglītības un vidējās izglītības iestādes, uzrādot Latvijas Goda ģimenes apliecību "3+ Ģimenes karte", ir tiesības saņemt braukšanas maksas atvieglojumu 90 % apmērā no brauciena biļetes pilnas cenas, izmantojot sabiedrisko transportlīdzekli, kas pārvadā pasažierus reģionālās nozīmes maršrutā.

- Daudzbērnu ģimenes locekļiem, kas turpina vispārējās, profesionālās, augstākās vai speciālās izglītības iegūšanu, bet ne ilgāk kā līdz 24 gadu vecuma sasniegšanai, uzrādot Latvijas Goda ģimenes apliecību "3+ Ģimenes karte", ir tiesības saņemt braukšanas maksas atvieglojumu 90 % apmērā no brauciena biļetes pilnas cenas, izmantojot sabiedrisko transportlīdzekli, kas pārvadā pasažierus reģionālās nozīmes maršrutā.
 - maijā, 11. un 18. novembrī minētais braukšanas maksas atvieglojums attiecībā uz brauciena biļetes pilnu cenu tiek noteikts 100% apmērā (Ministru kabineta noteikumos Nr.371 "Braukšanas maksas atvieglojumu noteikumi" 8., 8.2, 8.3, 8.4 punkts);
6. tiesības uz ģimenes valsts pabalstu, kura apmērs diferencēts atkarībā no bērnu skaita ģimenē; par pirmo bērnu pabalsts ir 11,38 euro mēnesī, par otro bērnu ģimenē pabalsts ir 22,76 euro (divas reizes lielāks), par trešo un nākamajiem bērniem - 34,14 euro jeb trīs reizes lielāks nekā par pirmo bērnu ģimenē, par ceturto un nākamajiem bērniem 50,07 euro - 4,4 reizes lielāks kā par pirmo bērnu;
 7. piemaksa pie ģimenes valsts pabalsta (no 2018.gada 1.marta) - piešķir par divu un vairāku bērnu vecumā no 1 gada līdz 20 gadu vecumam audzināšanu. Tiesības uz šo piemaksu ir par bērniem, kurus persona audzina un par kuriem tai piešķirts ģimenes valsts pabalsts. Tā apmērs par diviem bērniem ir 10 euro mēnesī, par trim bērniem ir 66 euro mēnesī, savukārt par katru nākamo bērnu ir par 50 euro lielāks nekā par iepriekšējo, proti, par četriem bērniem - 116 euro mēnesī, par pieciem bērniem - 166 euro mēnesī, par sešiem bērniem - 216 euro mēnesī utt.
 8. tiesības uz atbrīvojumu no civilstāvokļa aktu reģistrācijas valsts nodevas; no civilstāvokļa aktu reģistrācijas valsts nodevas atbrīvo (uzrādot attiecīgu statusu apliecinājošu dokumentu) daudzbērnu ģimeni, ja tai un vismaz trim tās aprūpē esošiem bērniem, tai skaitā audžuģimenē ievietotiem un aizbildnībā esošiem, ir noteikta viena deklarētā dzīvesvieta vai papildu adrese (Ministru kabineta 2013.gada 24.septembra noteikumu Nr.906 „Noteikumi par civilstāvokļa aktu reģistrācijas valsts nodevu” 8.5.apakšpunkts);
 9. tiesības uz atbrīvojumu no valsts nodevas par rajonu (pilsētu) tiesu, apgabaltiesu un Augstākās tiesas sniegtajiem maksas pakalpojumiem; no valsts nodevas par rajonu (pilsētu) tiesu, apgabaltiesu un Augstākās tiesas sniegtajiem maksas pakalpojumiem atbrīvo, ja pakalpojumu pieprasa daudzbērnu ģimenes vecāki (Ministru kabineta 2013.gada 19.februāra noteikumu Nr.96 „Noteikumi par tiesas sniegtajiem maksas pakalpojumiem” 5.1.6.apakšpunkts);
 10. tiesības uz samazinātu valsts nodevu par īpašuma tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā; valsts nodevas likme tiek piemērota 0,5% apmērā no nekustamā īpašuma vērtības (Ministru kabineta 2009.gada 27.oktobra noteikumu Nr.1250 "Noteikumi par valsts nodevu par īpašuma tiesību un ķīlas tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā" 7.3 punkts);
 11. tiesības uz samazinātu valsts nodevu 50 % apmērā par informācijas saņemšanu no ledzīvotāju reģistra (Ministru kabineta 2015.gada 14.jūlija noteikumu Nr. 391 "Noteikumi par valsts nodevu par informācijas saņemšanu no ledzīvotāju reģistra" 3.3.punkts);
 12. tiesības uz atlaidēm par atsevišķiem medicīniskās rehabilitācijas pakalpojumiem, kurus par maksu nodrošina Valsts sporta medicīnas centrs (Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikums Nr.676 "Valsts sporta medicīnas centra maksas pakalpojumu cenrādis");

13. tiesības uz mājokļa atbalsta programmā paredzēto galvojumu 20 % apmērā pirmā mājokļa iegādei (Ministru kabineta 2014. gada 5. augusta noteikumi Nr. 443 "Noteikumi par valsts palīdzību dzīvojamās telpas iegādei vai būvniecībai" 9.3.punkts);
14. tiesības uz atbrīvojumu no maksas par Tieslietu ministrijas sniegtajiem maksas pakalpojumiem, kas saistīti ar ziņu sniegšanu no civilstāvokļa aktu reģistra ierakstiem (Ministru kabineta 2017.gada 19.decembra noteikumi Nr. 770 "Tieslietu ministrijas maksas pakalpojumu cenrādis" 4.punkts);
15. tiesības saņemt atbalstu norēķiniem par elektrību (detalizētāka informācija ir pieejama šeit);
16. tāpat Kultūras ministrijas pārraudzībā esošie teātri un koncertorganizācijas, kā arī padotībā esošie muzeji nodrošina atlaides ģimenēm ar bērniem, tajā skaitā daudz bērnu ģimenēm.
17. tiesības saņemt "Latvijas Goda ģimenes apliecību „3+ Ģimenes karte”;
Latvijas Goda ģimenes apliecība ir valsts veidota atbalsta sistēma daudz bērnu ģimenēm, kas reizē kalpo arī kā apliecinošs dokuments tam, ka ģimenes aprūpē ir vismaz trīs bērni, tai skaitā audžuģimenē vai aizbildnībā esoši bērni un pilngadīgas personas, kuras nav sasniegušas 24 gadu vecumu, ja tās iegūst vispārējo, profesionālo vai augstāko izglītību. Šīs kartes īpašniekiem iespējams saņemt atlaides, izmantojot pakalpojumus, kurus piedāvā valsts, pašvaldības un privātie uzņēmumi Latvijā (<http://www.godagimene.lv/>).